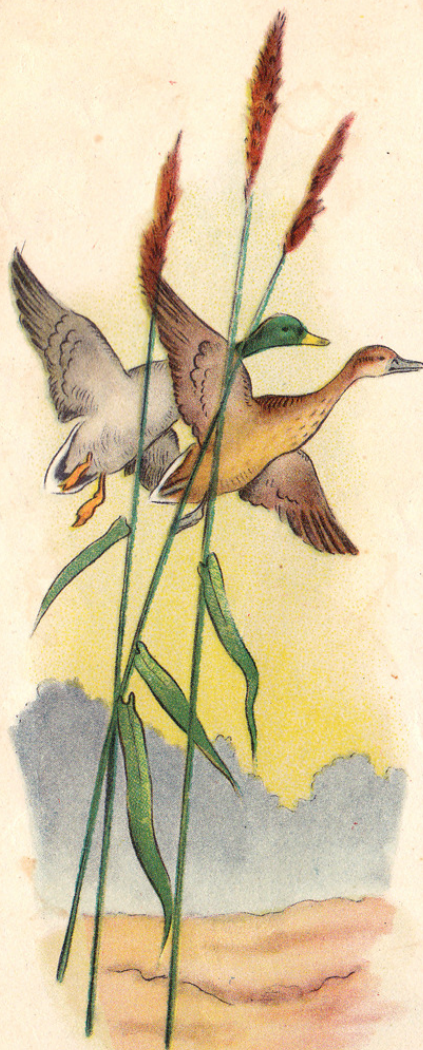

F.P. Zglinicki

Tică Răţoiul

<http://cartilecopilarieimele.wordpress.com>

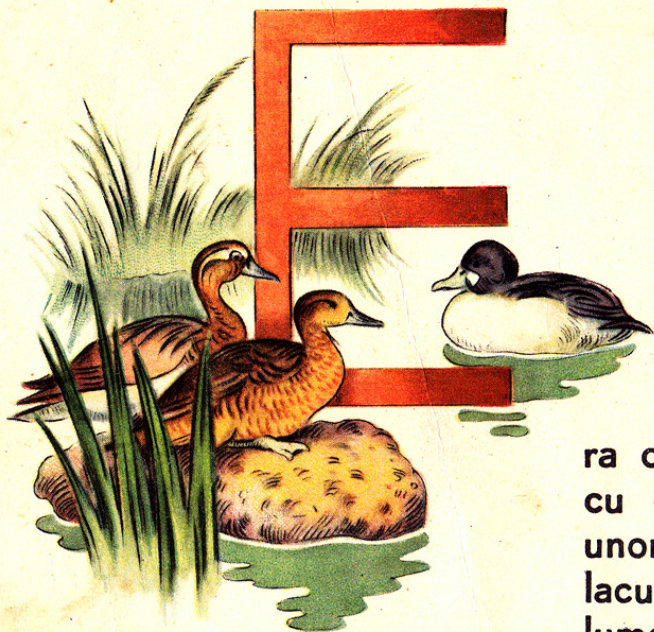
F. P. Zglinicki

TICĂ RĂȚOIUL

O poveste cu rațe sălbatice

ÎN ROMÎNEȘTE DE
LAZĂR ILIESCU

E D I T U R A T I N E R E T U L U I 1 9 5 9

ra o dimineață minunată de primăvară. Soarele își împărțea cu dărnicie razele calde, în timp ce cîțiva norișori, asemeni unor oițe bucălate, se oglindeau în apa verde-albăstrie a lacului. Părinții lui Tică, puiul de rață — care încă nu venise pe lume — înotau măcăind de zor printre cele dinfii fire gingașe de papură, vîrîndu-și din cînd în cînd capul și gîtul în apă și săltîndu-și vesel lăbuțele și coada.

În care colțișor al păpurișului își vor face oare de această dată cuibul? E grija lor de căpetenie. Între timp însă, dau binețe stîrcilor cu picioare lungi, sturzilor și celorlalte rubedenii mai îndepărtate, rațelor sulițare și rățuștelor cu egrete pe care nu le mai văzuseră în tot timpul iernii lungi și aspre.

i iată că au trecut mai bine de patru săptămîni. Răţoiul în straie minunate şi strălucitoare de nuntă împreună cu nevasta lui avuseseră multe bucurii, dar şi griji mari. Se bucuraseră de vremea frumoasă, primăvărată şi de hrana îmbelşugată a lacului şi se socotiseră mîndri şi fericiţi cînd descoperiseră că în cuib erau opt ouă verzui. Raţa, plină de rîvnă, se şi asezase să clocească în leagănul de păpuriş, visînd la ziua cînd va putea să iasă la plimbare pe lac cu puişorii ei. Într-o

seară însă, tocmai cînd îşi părăsise cuibul pentru cîteva clipe ca să-şi umple şi ea pipota, nişte ciori care pîndeau cu ochi lacomi cuibul, îi şterpeliră, cît ai clipi, toate ouăle din cuib. Bietele raţe răţăciră nedumerite săptămîni întregi încolo şi încioace. Apoi, într-o zi, hotărîră să o ia din loc şi să clocească ajurea. Tata răţoiul îşi aduse aminte că el venise pe lume în grădina unei clădiri, dintr-un oraş mare, așezat pe o apă şi că oamenii de acolo nu le făcuseră nici un rău raţelor, ci zîmbiseră numai tăcuţi şi bucuroşi.

Plecară deci fără înfîrziere şi nu mult după aceea, raţa se așeză să clocească acolo a doua oară.

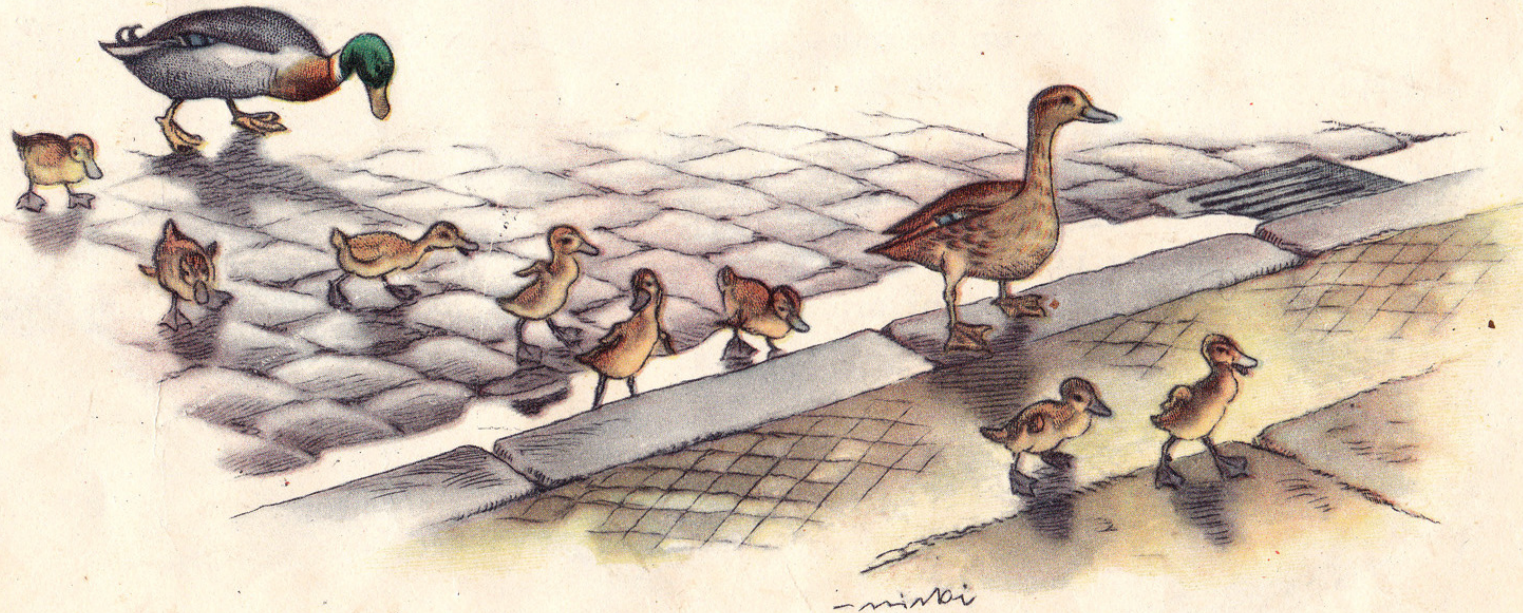
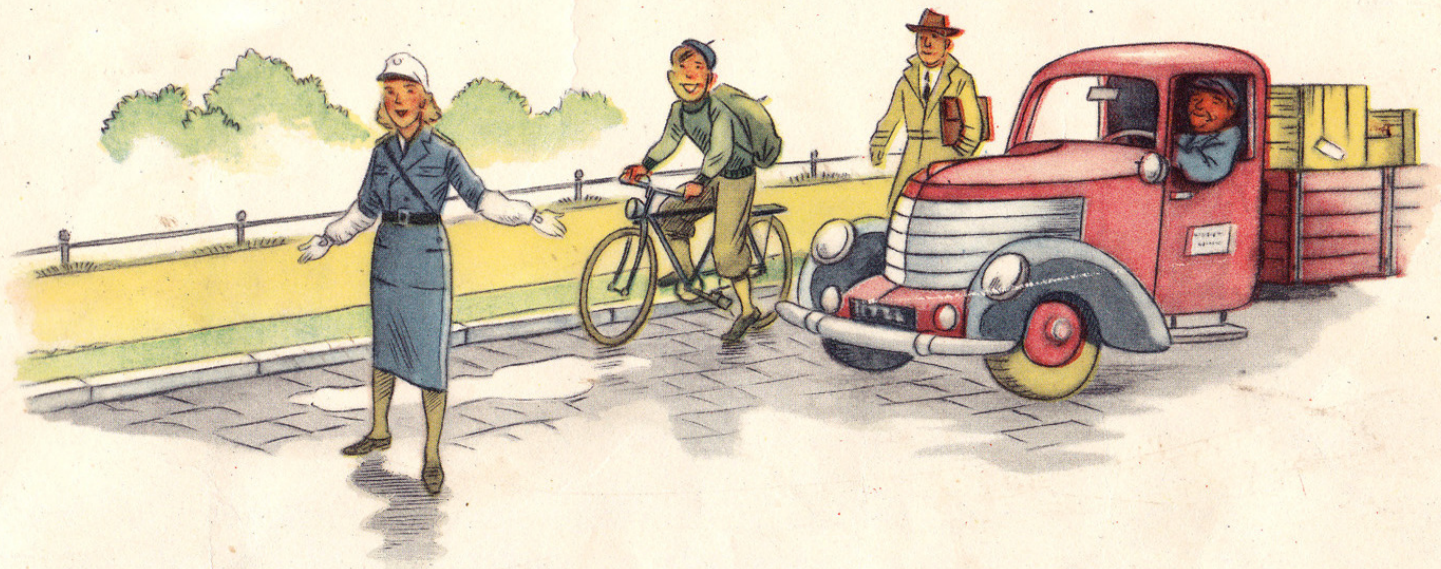

uibul se afla acum într-un vas mare de flori, într-o grădină cu ierburi multe și dese, în apropierea râului. Între grădină și râu era o stradă pe care, în timpul zilei, se desfășura, viu și zgomotos, circulația orașului. Încolo, nu era nici o altă primejdie care s-o îngrijoreze pe rața mamă.

Și zilele treceau. Soarele și luna se perindau pe cer, ploaia cădea în picuri calzi peste lumea ierburilor și pretutindeni erau flori și miresme îmbătătoare, așa cum nu pot fi decât primăvara. După douăzeci și cinci de zile, raței i se păru că aude un piuit slab și câteva ciocănituri în ouăle ce se aflau sub puful cald al penelor ei. Apoi totul merse repede. În ouă se iviră crăpături, care se deschiseră și din fiecare ou se rostogoli câte un puișor de rață, jilav și caraghios. Mama rață însă îi uscă cu căldura trupului ei și curînd, curînd, ghemulețele nerăbdătoare și galben-aurii începură să privească de sub penele mamei lor la lumea ce le zîmbea strălucitoare.

Mama rață o porni prin iarbă, ademenindu-i cu glas domol. Și puișorii începură să sară după ea inimoși, trezindu-se deodată în iarba grădinii. Acum trebuia să înceapă pentru ei cel dintîi drum mai însemnat în adevărata viață, anume, marșul peste strada atît de gălăgioasă și plină de lume. Dar o femeie, agent de circulație, care stătea în mijlocul străzii, înțelese de îndată grijile mamei rață. Ea opri și pe dreapta și pe stînga automobilele și celelalte vehicule, și răzuștele, legănîndu-se vesel, putură să treacă dincolo, spre apă. În frunte mergea țanțoș și plin de încredere, Tică, rățoiul nostru mititel.

riveghiați de tata și de mama, mereu nedumeriți văzînd cît de felurită e lumea asta amețitoare, Tică și rățuștele celelalte înotară multe zile pe oglinda apei pînă cînd, într-o zi, ajunseră la un lac mare, frumos și liniștit, în care au găsit hrană destulă și păpurișuri bune pentru adăpost.

Zilele treceau în zbor. Între ceasurile somnului și vremea meselor, rățuștele făceau școală cu părinții lor, care le învățau cum să știe cînd le amenință vreo primejdie și cum să se ferească mai bine, fugind. Stîrcii cu pliscurile lungi nu sînt primejdioși. Tot așa nu trebuie să se teamă de cufundari, de lișițe, de alte rațe și nici de pescăruși, care le sînt prieteni. Și Tică învăță toate astea mult mai degrabă decît surorile sale.

nimalele care trăiesc însă în mijlocul naturii libere nu învață decît din experiență. E crud, dar experiența pentru ele e mult mai folositoare decît pentru oameni o cuvîntare lungă, plină de învățăminte și îndemnuri.

Tică învățase multe lucruri încă din primele săptămîni ale vieții sale. El știa de ce bătrînii măcăiau înfricoșați ori de cîte ori umbra vreunei păsări mari de pradă aluneca deasupra valurilor. Într-o zi, o astfel de umbră coborîse peste ceata ră-
țuștelor înotînd în apă. Era un uliu de trestie, care își înfipse ghearele ascuțite ca un pumnal într-un pui de rățușcă, zburînd apoi cu el. După cîteva săptămîni iarăși, un șoim călător, tăind vijelios văzduhul de deasupra păpurișului, răpise încă o ră-
țușcă. Toate acestea fură învățături pentru Tică. El știu astfel cum să scape atunci cînd o vulpe, ascunsă lîngă mal, apucase o rățușcă ușuratică plutind în apropiere și o luase cu ea.

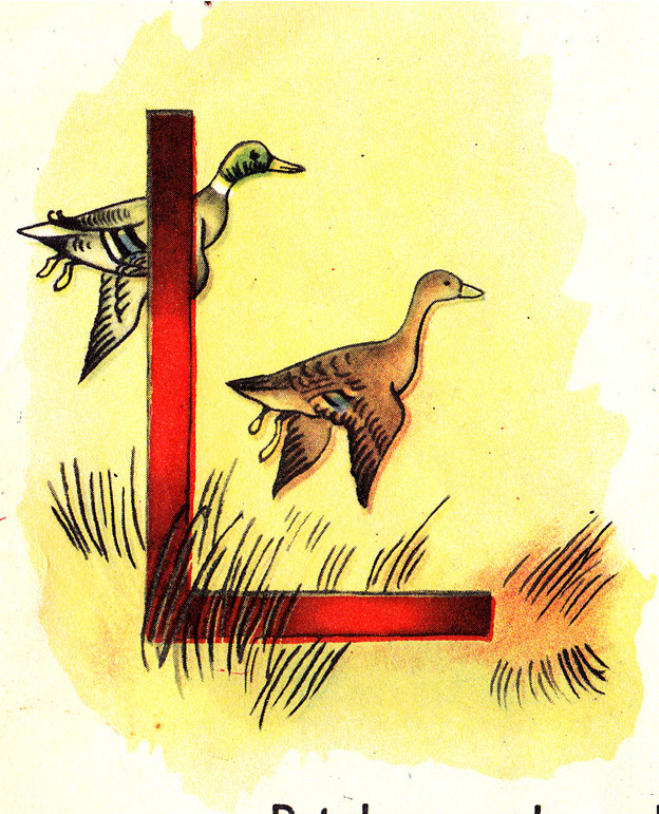
- niki

ălătoria se sfîrșește în mijlocul necuprinsului păpuriș din Delta Dunării – nu departe de Marea Neagră. Iernile sînt aici blînde. Brațele apei sălcii îngheață foarte rar, și sute de păsări de toate felurile își dau întîlnire pentru cîteva luni pe aceste meleaguri. La început, Tică și prietenii săi se simțiră cam străini. Priveau mirați la buhii de baltă, la lopătarii cu pliscurile lătărețe, la țișănușii roșii sau la egretele albe ca zăpada. Ba se și temeau puțintel de pelicanii cei cu pliscuri puternice și gușă prelungă. Pelicanii sînt însă tovarăși blînzi care, dacă au un pește frumușel și lunguiet în burtă, se simt sătui și mulțumiți și stau așa, vîrîndu-și vîrfurile pliscului în pene. În paradisul acesta al păsărilor nu se știe de grija hranei. Sute de mii de pliscuri se îndoapă aici atît cît vor și numai arareori liniștea raiului acestuia e tulburată.

Tică era uimit și ochii lui larg deschiși învățau mereu, minunîndu-se cît de mare și felurită este lumea.

a depărtări de mii de kilometri păsările călătoare care se află prin străinătăți simt când se apropie primăvara în țara lor de baștină. Atunci se strâng iarăși în stoluri lungi laolaltă și, mî-nate de dor, o pornesc spre rîurile, lacurile și pădurile de acolo.

Tică părăsise și el malul Mării Negre împreună cu cei dintîi nagîți și fluierari și acum sosise în patria lui. Lîngă Potsdam, acolo unde firul unei gîrle se varsă în apa rîului Havel, descoperi o domnișoară minunată din neamul rațelor, care înota singură, singurică și foarte fri-coasă, pe luciul apei. Cînd s-a apropiat de ea încercînd să-i facă curte, ea l-a privit și i-a admirat penele lui frumoase. Straietele lui de nuntă sclipeau și luceau în lumina soarelui, de parcă ar fi fost stropite cu nestemate.

Și Tică, fără să stea prea mult pe gînduri, o luă de soție pe rățișoara Rica.

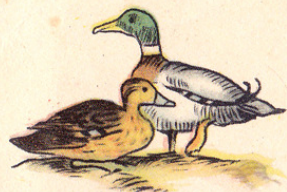

i acum, cînd povestea noastră se sfîrșește, cred că vă dați și voi seama că ea e întocmai cum este și viața. Acolo unde cu un an înainte ședeau mama rață și tata rățoiul, stau acum Tică și rățușca lui, Rica. Iar în fața lor, pe apa limpede, cu pufulețe galben-aurii încălzite de soare, se joacă veseli și zglobii opt puișori de rață sălbatică. Desigur că și printre ei se vor găsi într-o zi un Tică și o Rica. Și, asemeni părinților lor, au să treacă și ei prin școala vieții și au să învețe de pe urma experienței. Cei mai deștepți și mai tari însă vor sta și ei la rîndul lor în primăvara viitoare în același loc, priveghindu-și cu grijă și cu dragoste puișorii.

-mirki

Rața sălbatică

Stîrcul sur (Bittlan)

Cioara de semănătură

Codobatura

Privighetoare

Bîrza

Rața cîrlitoare

Rața pitică

Broasca

Lișița

Rața cu cap castaniu

Rața sunătoare

Rața sulimar

Fluture roșu

Pescărușul

Lăcar de baltă

Rața mîșată

Fluture negru

Libelula

Uliu de trestie

Șoimul călător

Pelican

Corcodel mare

Ibis

Bou de baltă (Buhai de baltă)

Țigănuș

Nagîț

Pasărea ogorului

Gișca de semănatură

Lopătar

Y Egreta mare (Știră alb moțat)

Lăcar mare

ILUSTRAȚII REPRODUSE
DUPĂ EDITIONA a II-a, GERMANĂ REVĂZUTĂ
DIN 1952, APĂRUTĂ LA
BERLIN-MAHLSDORF

Nr. 3307

Tehnoredactor : El. Ceaușu

Dat la cules 28.VII.958. Bun de tipar 6.II.959. Tiraaj 15.150 ex. Hirtie offset A. de 120 gr. m.p. Coli de tipar 5. Coli de editură 2. Ft. 8/61×86. Com. editurii 2921. Ediția I. A. 04781. Pentru bibliotecile mici indicele de clasificare 8 (A)=R

Tiparul executat sub com. nr. 81.811 la Combinatul Poligrafic Casa Scintei „I. V. STALIN”, București — R.P.R.

E D I T U R A T I N E R E T U L U I